

Chemotherapie bij hematologische aandoeningen

Chemotherapie is een behandeling met bepaalde medicijnen (ook wel cytostatica genoemd) die de deling en dus de vermenigvuldiging van (kanker)cellen remmen. De medicijnen worden via een infuus, in tabletvorm of via onderhuidse injecties gegeven.

De werkzame stoffen verplaatsen zich via het bloed naar alle weefsels van het lichaam en vallen daar de kwaadaardige cellen aan. Helaas beïnvloeden deze geneesmiddelen ook de gezonde cellen in het lichaam, wat vaak leidt tot bijwerkingen. De schade aan de gezonde cellen is echter meestal tijdelijk en de bijwerkingen verdwijnen als de behandeling is afgelopen.

Behandeling

Cytostaticakuur

Meestal worden de cytostatica gedurende een aantal dagen of uren volgens een vastgesteld schema gegeven. Hierna volgt een rustperiode van een aantal weken of dagen. U krijgt dan geen cytostatica. Een dergelijk schema van toediening met daarna een rustperiode heet een cytostaticakuur. Zo'n kuur wordt enige malen herhaald.

Gevoeligheid en bijwerkingen

De cellen in het lichaam die het meest gevoelig zijn voor cytostatica zijn:

- Het beenmerg
- De haarzakjes
- Zaad- en eicellen
- Het slijmvlies in de mond en het spijsverteringskanaal

Bijwerkingen

- Symptomen die ontstaan door een tekort aan gezonde bloedcellen doordat de aanmaak in het beenmerg vertraagd is:
 - Bloedarmoede door een gebrek aan rode bloedcellen. Rode bloedcellen vervoeren zuurstof naar alle delen van het lichaam. Bij een tekort treden aanhoudende vermoeidheid, duizeligheid, bleekheid, of kortademigheid bij lichamelijke activiteiten op.
 - Frequente of terugkerende infecties en langzame genezing door het gebrek aan normale witte bloedcellen.
 - Verhoogde kans op bloedingen of onverklaarbare blauwe plekken door een tekort aan bloedplaatjes. Bloedplaatjes helpen bij het stollen van bloed en het stelpen van bloedingen.
- Haaruitval door de inwerking van de cytostatica op de haarzakjes. Of haaruitval optreedt, ligt aan het type, de combinatie of de dosis chemotherapie.
- Misselijkheid en braken. Niet alle middelen veroorzaken deze bijwerkingen en door meer doeltreffende geneesmiddelen zijn deze bijwerkingen een veel minder groot probleem dan in het verleden.

- Diarree en constipatie. Omdat de cytostatica de cellen in de wanden van het spijsverteringskanaal beïnvloeden kan gedurende een bepaalde periode diarree maar ook constipatie optreden.
- Verlies van eetlust en veranderingen in uw smaakzintuigen. Sommige cytostatica veroorzaken in de eerste weken na de toediening een pijnlijke mond doordat zij inwerken op het slijmvlies van de mond en zweren veroorzaken.
- Effecten op de zenuwen in handen of voeten. Dit kan leiden tot tintelingen, gevoelloosheid of een prikkelend gevoel, zoals spelden en naalden. Dit verschijnsel noemen we perifere neuropathie.
- Effecten op het zenuwstelsel. Sommige cytostatica kunnen gevoelens van angst, onrust, duizeligheid, slaperigheid of hoofdpijn veroorzaken. Soms ervaart de patiënt een gevoel van concentratieverlies.

Expertise en ervaring

De hematologen van het St. Antonius Kankercentrum hebben veel ervaring met de behandeling van hematologische vormen van kanker, zoals leukemie, multipel myeloom, Hodgkin en non-Hodgkin en de ziekte van Waldenström. Binnen ons centrum worden specialistische behandelingen uitgevoerd zoals stamceltransplantatie.

Meer informatie

Websites

- www.hematologienederland.nl (<http://www.hematologienederland.nl>)

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Hodgkin- en non-Hodgkinlymfoom (lymfklierkanker) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/hematologie/aandoeningen/hodgkin-en-non-hodgkinlymfoom-lymfklierkanker>)
- Leukemie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum/aandoeningen/leukemie>)
- Multipel myeloom (ziekte van Kahler) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/interne-geneeskunde/aandoeningen/multipel-myeloom-ziekte-van-kahler>)
- Ziekte van Waldenström (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/interne-geneeskunde/aandoeningen/ziekte-van-waldenstrom>)

Specialismen

- Kankercentrum (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum>)
- Hematologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/hematologie>)

